

F. t. l. vedr. kollektive overenskomster m. v. i Grønland.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Forslagets stk. 1 omfatter overenskomster og andre kollektive aftaler, som udløber forinden den nu forestående overenskomstperiode.

For overenskomster og aftaler indgået af det offentlige gælder, at de enten er opsagt eller efter deres indhold ophører uden opsigelse til en bestemt dato. Ved forslaget fastholdes de hidtil sædvanlige aftaleperioder, ligesom det tidligere aftalte opsigelsesvarsel eller det kutymebestemte opsigelsesvarsel på 3 måneder forud for ophørsdatoen fastholdes.

Begrænsningen til sådanne overenskomster m. v., der reguleres efter det grønlandske reguleringspristal, drager grænsen overfor lov nr. 43 af 11. marts 1975, som omhandlede overenskomster også i Grønland, der dyrtidsreguleres efter det danske reguleringspristal.

Begrænsningen til overenskomster m. v. indgået med lønmodtagerorganisationer med hjemsted uden for Grønland tager sigte på at undtage overenskomster indgået med f. eks. Grønlandsk Arbejdersammenslutning, der omfatter lønmodtagergrupper med væsentlig lavere lønninger end i Danmark.

Forslaget omfatter både overenskomster og aftaler indgået af staten og af private organisationer eller virksomheder, og bestemmelsen omfatter således også de med tjenestemændenes centralorganisationer indgåede aftaler. Efter udløbet af den nævnte forlængelsesperiode har forslaget udtømt sine retsvirkninger, og den almindelige aftalefrihed genindtræder.

Stk. 2 omfatter hovedsagelig ensidige statslige regulativer, men inddrager under sit område dog også nogle bestemmelser m. v. fastsat af Grønlands Landsråd.

Tidspunktet 31. marts 1977 er valgt som det tidligste tidspunkt indenfor de i stk. 1 omhandlede overenskomstperioder, da nye aftaler på arbejdsmarkedet kan fremkalde behov for at ændre de ensidige regulativer.

Bestemmelsen i stk. 3, 2. pkt., sikrer, at der i forlængelsesperioden vil kunne aftales ændring af ydelser, der tager sigte på at dække meromkostninger for den ansatte f. eks. i forbindelse med tjenstlige rejser, flytning o. l.

Til § 2.

Bestemmelsens stk. 1 indebærer, at dyrtidsregulering, der finder sted i forlængelsesperioden, dog tidligst som følge af det grønlandske reguleringspristal for juli 1975, skal ske på grundlag af det grønlandske reguleringspristal, der har januar 1975 = 100, jfr.

det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændret beregning af det grønlandske reguleringspristal.

Det følger af stk. 1 sammenholdt med § 1, stk. 1, at dyrtidsregulering på grundlag af det grønlandske reguleringspristal, der har januar 1971 = 100, vil kunne ske efter 1. september 1975 for overenskomster og aftaler, hvis gyldighedsperiode efter deres indhold først ophører efter dette tidspunkt.

Ved bestemmelsens stk. 1, 2. pkt. foreslås også overenskomster og aftaler indgået med lønmodtagerorganisationer med hjemsted i Grønland omfattet af bestemmelserne om anvendelse af det ændrede grønlandske reguleringspristal.

Bestemmelsens stk. 2 indebærer, at der gennemføres dyrtidsregulering ved et ensartet ørebeløb for hele det grønlandske arbejdsmarked. Ved fastsættelsen af ørebeløbet til 40 øre pr. time er taget i betragtning, at der herved kan forventes sikret fuld dækning for prisstigningerne til de lavestlønnede inden for Grønlandsk Arbejdersammenslutnings område. Dyrtidsportionerne på dette område er for tiden 21 øre pr. time for voksne arbejdere for hver 3 points udsving i det grønlandske reguleringspristal med januar 1971 = 100. Dette pristal er for januar 1975 beregnet til 151,2.

Til § 3.

Det foreslås, at der inden for de overenskomstområder m. v., der er omfattet af § 1, ydes en forhøjelse af lønningerne med 25 øre pr. time pr. 1. april 1976 og pr. 1. oktober 1976. Forhøjelsen sikrer en fremgang i disponibel indkomst svarende til den, som tilsvarende grupper i Danmark vil opnå som følge af forligsskittens forbedringer, når der tages hensyn til de særlige indkomstforhold i Grønland, herunder at indkomstbeskatningen i Grønland for tiden er på 15-18 pct. af indkomster ud over kr. 24.000 for enlige og kr. 36.000 for ægtepar.

Til § 4.

Bestemmelsen sikrer, at personalegrupper, der hidtil har haft procentvis dyrtidsregulering eller dyrtidsregulering med en fast procentdel af en del af lønnen, ved en supplerende regulering pr. 1. april 1976 kan få foretaget rimelige justeringer af lønningerne. Denne regulering skal imidlertid fastsættes under hensyn til den økonomiske situation i Grønland, og således at målsætningen om lønudjævning blandt grønlandske lønmodtagergrupper tilgodeses, jfr. omtalen under de almindelige bemærkninger. Endelig bør reguleringen fastsættes således, at den ikke giver anledning til større indkomstfremgang, end tilsvarende grupper vil kunne opnå under den